

УКРАЇНСЬКА БАПТИСТСЬКА ЦЕРКВА ВЕЛИЧНО ВІДНАЧИЛА 1000-ЛІТТЯ

Пітерборо, Онт. (Д. Марійчук). — У дніх від 17-го до 24-го липня, на протязі цілого тижня, відбувався ювілейний З'їзд пасторів членства Всеукраїнського Євангельсько-Батистського Братства — Української Батистської Церкви на українській біблійній оселі в Пітерборо, Канада. Святкування були урочисті.

Кожного дня о 9-й годині ранку учасники з'їзду врочисто співали молитву за Україну до слів і музики Сергія Бичковського. Після молитви на протязі двох і до половини години кожного дня відбувалися спеціальні семінари, присвячені тисячоліттю Християнства в Україні. Гасло з'їзду «Християнство й український народ» правило за особливе піднесення для учасників ювілею.

На протязі цілого тижня в проповідях і семінарах підкреслювалося сяяння Слави Божої над Україною і засуджувався безбожний комуністичний уряд Москви, який поневолив Україну, спотворює її славу історію, а тепер у підступний і лицемірний спосіб протиставляє свою тяжку руку на святкування 1000-ліття Християнства, яке він проголошував за «опіумом для народу».

Ця правда підкреслювалася у багатьох проповідях і семінарах. «Євангелія і наш народ» — це було вступне слово голови Всеукраїнського Батистського Братства, пастора Олексія Гарбузюка і правило за основу для наступних семінарів. У семінарі «Наші предки» пастор Йосафат Іваськів зробив історичний нарис нашого минулого. Пастор Д. Марійчук у семінарі «Віра наших предків» показав зв'язок між Християнством над поганством і звеличував акт Християнства в Україні. Але, мабуть, коронною всіх семінарів був останній — пастора Володимира Домашовця на тему: «Тисячоліття Християнства в Україні», у якому він висвітлює історичне походження українського християнства всіх деномінацій. Він зі зворушенням зачитав молитву Володимира Великого, якою він молився після офіційного прийняття християнства і сказав глибоке признание для всіх піонерів християнства в Україні в усіх віках. Він заклинав молитися за переслідуваних тепер Москвою за віру в Бога і допомогати карним, але нескореним нашим братам і сестрам в Україні.

На святкуваннях 1000-ліття співало чотири хори — загальний хор, під орудою диригента Андрія Теслюка, жіночий хор, чоловічий хор під орудою Раїси Котляр, і хор молоді. Спеціальні дві програми мала молодь і особливо зворушливу програму влаштувало сестринство під проводом сестри Зіни Луцик.

Десять семінарів і десять глибоких проповідей було виставлено під час цього відзначення 1000-ліття Християнства в Україні. Відзначено було також письменника Михайла Подворняка за його заслуги, як письменника й голову видавництва «Дорога Правди», яке відсвяткувало своє плідне 35-річчя.

Учасники ювілейних святкувань дякували Богові, що з нагоди 1000-ліття вперше в історії з'явилися ювілейні видання Української Біблійної Симфонії та виправлене видання Заповіту Господа нашого Ісуса Христа, присвячене Тисячоліттю Християнства в Україні й що багато тисяч цього видання вже в Україні.

На завершення ювілейних святкувань пастор О. Гарбузюк висловив проповідь на тему «Зміцнення в Господі». «Ми завершимо святкування великої події в нашій історії, — казав проповідь, — але ми вступаємо у нове 1000-ліття. Йдемо назустріч Золотому Вікові, вступаємо в нову боротьбу за права Церкви Християнської, права народу Божого, і національні права українського народу. У цій боротьбі нам необхідна сила, тому зміцнімося в Господі та в могутності сили Його. Обновимо нашу віру в Бога і наші духовні сили для служіння Богові й нашому поновленню народів. Продовжимо боротьбу, працювати й молитися, і ми переможемо світ!»

На закінчення церковна громада знову заспівала гімн присвячений 1000-літтю Християнства в Україні.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ В КОГОВЗІ

Коговз, Н.Й. (І.Д.). — Традиційний Український День відбудеться тут в неділю, 21-го серпня ц.р., на площі Українського Клубу заходом Окружного Комітету Відділів УККА Ольбанської Округи, при співпраці українських товариств. У програмі: українські пісні, спортивні ігри, забави для дітей з іграшками, забави з танцями при звуках оркестру В. Крикуліча з Амстердаму. Н.Й., від год. 5-01 до 9-01. Смачний буфет з українськими стравами. Початок о 2-й год.

В Україні розстріляли совєтського дезертира

Москва. — Військовий трибунал міста Харкова засудив А. А. Посєвіна, з 1916 року народження, колишнього сержанта Червоної армії, до смертної кари (розстрілу) за зраду батьківщини і активне співробітництво з гітлерівцями в роки Другої світової війни.

В матеріалах, опублікованих агентством ТАСС і газетою «Правда України» сказано, що Посєвін дезертирував з рядів Червоної армії в червні 1942 року і добровільно пішов на службу в німецьку поліцію в Харкові. Пізніше він очолював спеціальний поліцейський загін. Від серпня 1942 до серпня 1943 року Посєвін, як сказано в матеріалах, брав участь у вбивствах тисяч совєтських громадян, у тому числі жінок, старих людей і дітей. У період від 27-го до 29-го січня 1943 року нацисти і їх добровільні помічники вбили у Харкові 1.700 осіб, з них 330 Посєвін застрелив особисто.

Раніше, в кінці листопада 1942 року, в харківському парку «Сокільники» було розстріляно коло 300 осіб, при чому Посєвін брав особисту участь у цій операції, власноручно вбивши кілька десятків людей. Всього загін, яким він командував, знищив не менш як 4.000 осіб.

У 1943 році Посєвін знову перейшов на сторону Червоної армії. Йому вдалося, не викликаючи підозріння, дослужити в армії до того часу, поки гітлерівці були вигнані з Росії, після чого він поїхав в глухе село на Львівщині і спокійно жив там, працюючи механіком.

Помер В. Палідвор

Гантер, Н.Й. — Тут в понеділок, 8-го серпня, в полудневих годинах, помер д-р Василь Палідвор, радник, учасник Визвольних Змагань, довголітній секретар Відділу УНСОЮЗу і делегат на кілька конвенцій та активний член української громади в ЗСА.

Панахида буде відправлена в похоронному заведенні П. Яреми в Нью Йорку в середу, 10-го серпня ц.р., а похорони будуть в четвер з церкви св. Юра о год. 9:30 на українській православній цвинтарі св. Андрія в С. Бавид Бруку, Н. Дж.

Створено комісію для видання творів М. Грушевського

Торонто-Кент. Наукова Рада СКВУ. — У зв'язку з наданням патронату СКВУ для Наукової Ради при СКВУ в справі видання англійського перекладу «Історії України-Руси» Михайла Грушевського, а також потребую кнайшвидшайого розгляду цього проєкту, покладено до життя Академічну комісію для видання творів академіка М. Грушевського, а зокрема його мемуаральної, багатомовної історії України і «Історії української літератури».

Головним завданням комісії є служити порадами при виданні творів найвидатнішого українського історика. До складу комісії входять такі члени: д-р Марко Антонович, д-р Любомир Винар, д-р Ігор Камеєцький, д-р Олександр Оглоблин, д-р Михайло Пап, д-р Орест Субтельний, і д-р Дмитро Штогрин. Також зарезервовано місце для Канадського Інституту Українських Студій, який також безпосередньо зацікавлений англійським виданням «Історії України-Руси».

Також проф. д-р Олександр Оглоблин, почесний президент УВАН і почесний голова УІТ та один із найвидатніших теперішніх українських істориків, а тепер мабуть єдиний представник київської національної історіографії з 1920-их років і знайомий М. Грушевського вважає, що англійське видання «Історії України-Руси» належить до найважливіших науково-видавничих проєктів. Тепер голова Наукової Ради і УІТ проф. Л. Винар обмінявся думками відносно перекладу «Історії України-Руси» з д-ром Богданом Кравченком, директором Канадського Інституту Українських Студій.

Відзначили українських вчених

Монтреаль, Кве. — В часі щорічної конференції канадських наукових товариств у Віндзорському університеті нагороджено проф. Ярославів Рудницького найвищим канадським відзначенням в ділянці фольклорних студій — медаллю ім. Юлія Барбо, піонера в цій ділянці й довголітнього директора Крайового музею Канади.

Медаллю приділяють кожного року видатним науковцям Канадського асоціації фольклорних студій і проф. Рудницький є першим українцем у Канаді, що його так відзначено. Тому що він не міг приїхати на зібрання асоціації в Віндзорі у травні ц.р. медаллю призначено йому ін абсентіа з тим, що оприлюднення її мало відбутися пізніше, при нагоді зібрання якоїсь іншої наукової організації. Така нагода трапилася дня 27-го липня в Монтреалі на річному зібранні канадського інституту центрально-європейських студій, членом якого є проф. Рудницький.

Відкриваючи зібрання інституту, оприлюднив вперше це відзначення й вручивши медалю проф. Рудницькому, підкреслював його заслуги в ділянці студій українсько-канадського фольклору в роках 1953-58, у висліді яких опубліковано чотири томи фольклорних записів його в Канаді в виданнях канадської УВАН і Манітобського університету у Вінніпегу.

Медалю Барбо, як заявив проф. Рудницький після її отримання, важлива для нього ще й тому, що він особисто знав покійного Ю. Барбо й у 1950-их роках старався про відкриття українського відділу в Крайовому музеї Канади.

На тому самому зібранні Інституту центрально-європейських студій проф. А. Кавчак привітав члена інституту д-ра Романа Олішника-Рахманного з підвищенням його в ділянці членів Української Могилянсько-Мазепинської Академії Наук (УМАН) і побажав новому академіку дальших успіхів у науковій і журналістичній праці.

Японія надіється на повернення Курильських островів

Токіо. — Виступаючи у Палаті дорадників японського парламенту, міністер закордонних справ Сосуке Уно висловив стриманий оптимізм відносно можливості повернення Японії чотирьох островів Курильської групи, незаконно забраних Совєтським Союзом після закінчення Другої світової війни.

С. Уно повідомив про деякі подробиці розмови генерального секретаря ЦК КПСС Михайла Горбачова з колишнім прем'єр-міністром Японії Ясугіро Накасонне, що відбулася під час недавнього його візиту до Москви. Уно зауважив, що вперше за післявоєнний період совєтський лідер визнав існування територіальних розходжень між двома країнами.

Міністер повідомив депутатам, що совєтська сторона декілька разів пропонувала повернути Японії два острови з чотирьох, про які йде мова. Уно заявив, що позиція уряду залишається безкомпромісною, і мова може йти лише про всю територію.

Виступаючи в середу, 3-го серпня, перед групою політичних діячів правлячої Ліберально-демократичної партії, сам Я. Накасонне заявив про «явні зміни в совєтській позиції».

В інтерв'ю газеті «Йоміу рі Сімбун» Накасонне сказав, що під час розмови з Горбачовим він нагадав совєтському лідерові добре відомі історичні факти і зокрема, умови російсько-японського договору з 1876 року, за яким чотири острови Курильської групи відходили до Японії в обмін на надання Росії контролю над північною частиною острова Сахалін.

Становище Японії, завжди підтримуване З'єднанням Стейтсманів, дістало несподіване також явне схвалення зі сторони Великобританії. В заяві уряду Великобританії, переданій японській делегації, сказано, що уряд її величності завжди виходив з принципу, що ні одна союзна держава не повинна розраховувати на територіальні придбання за рахунок країн, переможених під час Другої світової війни.

Японська делегація була також повідомлена про те, що справа про Курильські острови була порушена під час переговорів у березні цього року між міністром закордонних справ Великобританії Джеймсом Гауї його совєтським колегою Едуардом Шеварднадзе.

У СВІТІ

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ СРСР Едуард Шеварднадзе, який побував в Афганській столиці, зустрівся у п'ятницю, 5-го серпня, з президентом Афганістану Наджібулом. У повідомленні ТАСС нічого не говориться про конкретний зміст переговорів. Згадується лише, що сторони осудили «провокаційні дії Пакистану», спрямовані на підірвання жевєтських домовленостей щодо Афганістану. Згідно з жевєтськими угодами, СРСР зобов'язався вивести до половини свого окупційного корпусу до 15-го серпня ц.р., а решту військ протягом шестимісячного терміну. СРСР залишив за собою право змінити графік виведення військ у тому випадку, якщо Пакистан або ЗСА порушать прийняті зобов'язання.

ФІЛІПІНСЬКІЙ ПОЛІЦІЇ прийшлося стріляти у повітря і застосувати гумові палиці, щоб стримати натовк демонстрантів з лівої організації «Бойова ліга філіппінських студентів». Ліга на чолі зі своїм вожаком Натаніелем Сантіаго вийшла на антимілітарську демонстрацію у зв'язку з роковинами ядерного бомбардування Гіросіми і Нагасакі. Одночасно це був і протест проти присутності військових баз ЗСА на Філіппінах. Коли демонстранти наблизилися на 10 метрів до території амбасали ЗСА в Манілі і не підкорилися розпорядженню зупинитися, поліція була змушена приступити до арештів. Заарештовані 10 активістів ліги на чолі з вожаком.

У ВІДНІ У П'ЯТНИЦЮ, 5-го серпня, закрилася чергова пленарна сесія, метою якої було проаналізувати, як країни, що підписали Гельсінкські угоди, виконують свої зобов'язання щодо прав людини. Конференція почалася у листопаді 1986 року. Голови делегацій ЗСА і СРСР, Воррен Зімерман і Юрій Кашлев, висловили стриманий оптимізм з приводу того, що до кінця року 35-ом країнам, учасникам конференції, вдалося прийняти спільний комунікат. На шляху до «заключного акту» є бар'єри. Найвищі з них, висувають дві країни комуністичного блоку — Румунія і Болгарія. Обі вони виступають проти включення в комунікат справ про необхідність дотримання прав етнічних меншин і про існування в кожній країні незалежних комісій, які слідити б за ходом виконання прийнятих угод. Совєтський посол Кашлев просив своїх колег «вплинути» на Румунію і Болгарію. Він сказав, що якщо це не вдалося, то конференція затягнеться. Однак не назвавши західний дипломат заявив в інтерв'ю, що «совіти повинні самі навести порядок серед своїх васалів, а не покладати відповідальність на інших».

У ЗВІТІ РОБОЧОЇ групи комісії ООН з прав людини наводяться дані про незаконну мобілізацію на військову службу в багатьох країнах світу. У документі вказується, що понад 200.000 дітей змушені носити військову уніформу, вчитися як поводитися зі зброєю, а в деяких випадках і брати участь у бойових діях. У звіті, зокрема, вказується про насильну мобілізацію дітей, багатьом з яких не минуло і 15 років, в маріонеткову афганську армію. У Сальвадорі трапляються випадки викрадення дітей селян і відправлення їх в армійські навчальні центри. В Ірані призваний їх в армію знижений до 13 років. Тисячі іранських дітей беруть участь в так званих «масованих атаках», де вони ставали першими жертвами.

ЧЛЕН ПОЛІТБЮРА ЦК КПСС Єгор Лігачов виступив у п'ятницю перед партійним активом у Горькому. У своїй промові він говорив, зокрема, про заворушення, що мали місце в Вірменії і Азербайджані. С. Лігачов заявив, що страйки, які парализували Вірменію і Нагірний Карабах, носили «екстремістський і антисовєтський характер» і що совєтському суспільству «повинна бути створена атмосфера нетерпимості до подібних виступів». У своїй промові Лігачов, якого на Заході часто називають «людиною ч. 2 у Кремлі», затронував також проблеми розвитку економіки СРСР, вказавши, що під час перебудови народного господарства будуть використовуватися елементи ринкової економіки, однак це буде носити специфічний характер. Говорячи про недавню партійну конференцію, С. Лігачов заявив, що «на ній була дана відсіч спробам зачоркнуту завоювання совєтському народу і партії в будівництві соціалізму, принизити реальні результати руху за перебудову і нав'язати совєтському суспільству ідеї багатопартійної системи і політичної опозиції».

ЗАМАХ НА ДЖ. ШУЛЦА НЕ ВДАВСЯ

Ля Пас, Болівія. — У понеділок, 8-го серпня, коли державний секретар ЗСА Джордж Шульц їхав в авті з летища до болівійської столиці в готель «Шератон», на нього був вчинений замах. Міна, закладена в підлозі автостради, вибухнула кілька секунд після того, як проїхало авто з Шульцом і міністром закордонних справ Болівії Гільєрмо Бедрегалом. Вибух стався перел автом, в якому їхала дружина державного секретаря. Ніхто не постраждав, хоч вибуховою хвилею видало вікна.

У Вашингтоні речник Білого Дому Марлін Фінволтер повідомив журналістів, що коротке, який їхав з летища Ля Паса, складалася з 15 авт, три з яких пошкоджені.

Зразу ж після вибуху Шульц прийняв рішення їхати не в готель «Шератон», а в амбасаді ЗСА.

Через дві-три хвилини після вибуху болівійські воїки і поліція «прочесали» місцевість, що прилягала до автостради, але нічого не виявили.

Кореспондент агентства

Асоційовані Пресс Пітер МекФаррен, який їхав в одному з авт-кортежу разом з журналістами, передав з летища болівійської столиці вибух і одна з екстремістських організацій не взяла на себе відповідальності за терористичну акцію. П. МекФаррен пише, що в Болівії нема антиурядових і антимілітарських організацій і груп. Підозріння щодо організації вибуху може впасти на «кокаїнових баронів» тих, хто тримає у своїх руках виробництво кокаїну і виробництво кокаїну.

Під тиском зі сторони ЗСА уряд Болівії прийняв останнім часом цілу серію заходів проти тих, що виробляють наркотики і коїт рабандистів. Ці заходи не могли подолати «баронів», які заробляють мільйони доларів на незаконному ввезенні кокаїну в З'єднані Стейти.

Візіта Дж. Шульца в Болівію входить в програму його десятиденної поїздки по десяти країнах Латинської Америки. У Болівію державний секретар прибув з Бразилії.

Конгрес ПЕН вперше відбудеться в Канаді

Торонто (Я. Сокольський). — Світова Міжнародна організація письменників, поетів, перекладачів, драматургів і редакторів загальною відомою як Міжнародний ПЕН Клуб відбуде свій сьомий світовий конгрес від 23-го до 27-го вересня 1989 року в Торонто, а від 28-го до 29-го вересня 1989 року в Монтреалі.

ПЕН — це Міжнародна організація, яку в 1921 році заснували Джордж Бернард Шоу, Е.М. Форстер, Джон Голсворті та Г.Г. Веллс. Організація ця старіється скріпити взаємні порозуміння між письменниками різних народів, заступає право на свободу слова і старіється зберегти світову літературу.

Дотепер вже відбулося 43 світові конгреси ПЕН, з яких тільки три відбулися в Північній Америці — всі три в Нью Йорку, а один в Канаді, Онтарійський уряд

призначив 150.000 дол. на цю ціль і передбачує, що до Торонто прибуде від 500 до 700 делегатів та учасників з цілого світу.

У Канаді ПЕН має два відділи — один в Торонто та один в Монтреалі — і тому Конгрес відбудеться в обох цих містах. У Торонто літературні сесії та публічне читання творів відбудуться в Гарбор-фронт.

Дуже важливим є чисельна участь українських перелових діячів літератури, щоб можна стало в обіграти переслідуваних письменників та цензурування літературної творчості в Україні. Можна буде також особисто зустрітись з численними письменниками, членами ПЕН, які відважно відкривали і через так довгі роки виступають в обороні переслідуваних українських діячів пера і навіть фінансово їм помагали.

В АМЕРИЦІ

РОБЕРТ МИРДОК, австралійський багач, купув у американського видавця Волтера Анненберга журналі «Ті-Ві Гайт», «Дейлі Рейсінг Форум», «Севентін» за три більйони дол. Заключення цієї торговельної трансакції закінчить для видавництва В. Анненберга «Трайєллі Публікайшенс» своєрідну еру цієї індустрії. В. Анненберг був одним з чільних рупорів журналістичного світу Америки.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ТЕ, що жінки вже встигли добитися до вищих рівнів у престижних правничих фірмах в Америці, то навіть там починає витворюватися «двоповерхова» система, в якій жінки-правнички знаходяться на нижньому поверсі. Правдою є, що багато адвокатських фірм в Америці дають можливість адвокатам-матерям працювати у вигідних для них годинах та дозволяють на різноманітні відпустки, пов'язані з родинними обов'язками. Але коли приходиться до підвищення, кращих позицій чи спільнств в даних фірмах, ці можливості чомусь обмежуються для жінок.

У ВАШІНГТОНІ ДЖЕССІ Джексон зустрівся дві з половиною години з Моше Арадом, ізраїльським амбасадором до ЗСА, яку він описав скархатризував як «великий крок» у напрямку до подолання взаємодійності між американськими неграми і жидами. Джексон зразу після зустрічі заявив кореспондентам, що він зустрічався з ізраїльським амбасадором не на пораду М. Дукакіса, демократичного президентського кандидата, тільки на своє власне бажання.

КАНДИДАТ НА ПРЕЗИДЕНТА Республіканської партії Джордж Буш заявив, що він погодиться на «більше, як одну» дебат з кандидатом демократів Майкелом Дукакісом. Цим своїм виступом він заперечив заклиди М. Дукакіса, що він оминає дебат з ним. Натомість Дж. Буш заявив, що дискусія напевно відбудеться, але точно він не може ще нічого сказати, бо він ще не є офіційним номінатом своєї партії.

ВАЖЛИВА ПОДІЯ СТАЛАСЯ в спортовому житті американського заходу, бо в Чикаго на спортовому стадіоні «Врігліс Філд» вперше грали футбольний матч між двома командами, що представляють різні раси. Такі вечірні ігри в 1988 році буде сім, а після по 18 ігор кожного наступного року аж до 2002 року.

З КЕЙП КАНЕВЕРАЛ, Флориди, офіційні чинники міжпротестної агенції заявили, що вирішено так зробити перевірку запалення головних моторів міжпротестної ракети «Дисковері». Запалення всіх моторів є потрібне, щоб перевірити їхню спільну потужність.

Ансамблі „Нова“ і „Промінь“ виступають на Союзівці

Ансамбль „Промінь“.

Союзівка. — Цього тижня гості Союзівки матимуть можливість захоплюватися гарним і небуденним концертом.

Тут в запланованій програмі виступлять два відомі українські і неукраїнські публічні талановиті ансамблі. Один з них — це камерний ансамбль „Нова“, музичним керівником якого є піаністка Ляріса Крупа, а другий — це вокальний ансамбль „Промінь“ під диригентурою Богдани Вольської.

Обидві групи є під керівництвом молодих людей, які є активними членами української громади і старанно популяризують українську пісню і музику в українській громаді, а також в неукраїнському світі.

Для гостей, що мають замілювання до танців, приграватиме оркестра „Аліс і Дорко“.

СВОБОДА **СВОБОДА**
TRADEMARKED JOURNALISM URBANIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda (201) 434-0237 U.N.A. (201) 451-2200

Subscription: 1 year — \$40.00 6 months — \$22.00 3 months — \$12.00
U.N.A. members: 1 year — \$15.00 Change of address — \$1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті, дописи, підписки, авторами не можуть відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право вилучати, виправляти, скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг. Допущення за адресованою конверту з відповідною поштовою оплатою — за зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00 на півроку — \$22.00 на 3 місяці — \$12.00
Для членів УНАОУ \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00
Чеків і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Перемога здорового глузду

Мова про відносини в обширі Перської затоки. Чотири дні після того, як демократичний диктатор Ірану аятолла Хомейні проголосив, що Іран готовий прийняти резолюцію Ради Безпеки ООН, яка закликала Іран та Ірак до негайного припинення їхньої восьмилітньої війни, президент Іраку Саддам Гуссейн передав через місцеве радіо й офіційне пресове агентство свою згоду на воєнне перемир'я разом із закликом до безпосередніх переговорів про тривалий мир між двома сусідськими країнами. „Простягаємо руку іранському народові до припинення війни“, — сказав у цій заяві іранського президента Генеральний секретар Об'єднаних Націй Гавіє Перез де Куєлар, який їздив у посередницькій місії до столиці обох цих країн — Багдаду в Теграну — висловив у головній квартирі ООН в Нью-Йорку свою радість з приводу згоди Іраку. Появилася теж світлина, на якій амбасадори Ірану й Іраку в ООН стискають один одному руки.

А, проте, повного миру там ще нема. В минулому тижні „Н. Й. Таймс“ у статті на цю тему сказано, що ненависть і недовір'я, що існує між двома країнами такі глибокі, що бби ще тривають. Іранський уряд проголосив, що в останній битві Ірак захопив у полон 10,000 іранських воїнів. Державний секретар Джордж Шульц висловив велике здивування з приводу заяви аятолли Хомейні й іранського президента Гуссейна та приєднався до посередницьких мирових заходів генерального секретаря ООН. Можна сподіватися, що остання мирова й згидлива заява президента Іраку заспокоїть страх іранців, що Ірак „зрадливий“, і що настане миру у тій восьмилітній безглузді війні, яка коштувала життя приблизно мільйон людей. Якщо настав би дійсний мир між Іраком та Іраном, то й плавба на водах Біля Перської затоки була б забезпечена, і тоді ЗСА могли б відкрити відтіля свою могутню морську флоту.

На жаль, заголовку до цих міркувань не можна застосувати до відносин на Близькому Сході. Коли йорданський король Гуссейн зрікся претензій до території на правобережжі ріки Йордану, яка належала була до Йорданії й окупована Ізраїлем, та проголосив, що на тій території повинна постати держава палестинців, ізраїльський уряд прем'єра Іцхака Шаміра замість приступити до переговорів з представниками палестинців, хоч би із виключенням особи Ясіра Арафата, ніби символу палестинських терористів, заарештував лідера палестинців, автохтона землі, окупованої Ізраїлем. „Як тільки хтось захоче миру, то його заарештовують“ — заявила розумна огірчена дружина того заарештованого арабського дядька. Іцхак Шамір не керується здоровим глуздом, тільки ненавистю супроти арабів та експансивними амбіціями коштом арабів. Це немудра й самогубна політика, яка породжує і скріплює антисемітизм не тільки в арабському світі, але й в усіх розсудливих людей, які прагнуть замирення на Близькому Сході, лякаючись зберіганням там перманентної й хронічної бочки порохову, що може кожної хвилини довести до вибуху куди більшого зудару, як щоденні удари ізраїльської поліції з арабськими студентськими демонстрантами. Велика вина в існуванні такого стану американського уряду, бо він топерує таку політику Іцхака Шаміра. Принцип президента Регена, що невідносно втручатися у права й компетенції ніякої суверенної держави, гарний, але в даному випадку йдеться про Ізраїль, який залежний від фінансової, політичної й військової допомоги Америки і від жертвенності жидівського суспільства в Америці. Не всі розсудливі жидівські діячі погоджуються з політикою й тактикою розв'язування ізраїльсько-палестинської проблеми багнетами та палками, але вони в меншості, з якою Іцхак Шамір не рахується. „До часу дзбанок воду носить“ — говорить мудра українська народна приказка, і вона стосується також ізраїльських максималістів.

ЗГІДНО ЗІ ЗАЯВОЮ Федеральної агенції охорони довкілля, 48 фірм погодились повернути 17 міль. дол. за кошти, які Уряд понів, викинувши отруйні відходи, не легально підписаних перевізників у чотирьох місяцях в Массачусеттс і Нью-Гемпшир, без відома цих фірм. Ці фірми мусять додатково витратити ще біля 16.1 міль. дол., щоби закінчити процес очищення цих місць.

Наше страше покоління поселенців пам'ятає, як то падали нам на голови у Німеччині американські бомби. Пам'ятаємо бомбові аляри. Ці аляри давали нагоду добути до якогось бункера, чи заховатися в підвалі. На населення Теграну й Багдаду бомби падали останніми місяцями війни, як „грим із ясного неба“, бо їх наносили не літаки, як на Дрезден чи Лондон, а ракети. Коли нині говоримо про ракети, то маємо, звичайно, на думці, ракети з ядерними зарядами та знищення, яке могло б нанести людству ядерна зброя. На Тегран падали ракети з ядерними зарядами. Не можна сказати, що це іракські ракети російської продукції — типу SCUD-B — поклади Іран на коліна й привели його до визнання резолюції 598 ООН та до переговорів про перемир'я на території організації. Ці російські ракети досить неукратні й наробили більше шкоди в житлових будинках, чим на стратегічних прицілах, як, наприклад, летюча чи заводна пов'язана з мілітарною продукцією. Все ж такі ці атаки деморалізували іранське суспільство, як коліс альянські бомби на Ні-

Микола Бараболяк

„НОВА“ ЗБРОЯ І БЛИЗЬКИЙ СХІД

мечину, і причинились вродливо до зламання іранської босздлатності. В час, коли великопотуги востується з питанням вилучення ракет середнього, короткого й далекої досяжності, держави Третього світу саме розбудовують ракети середнього й короткого радіуса досяжності, вже використовують їх у конфлікті, або готуються їх вживати, коли знайдеться потреба. Різниця у тому, що коли увага на них концентрувалася досі, як на носіях ядерних зарядів, мали держави заряджувати їх звичайними вибуховими зарядами, як це роблять Іран й Ірак, бомбардуючи один одного російськими „судами“, засяг яких був 170 миль, а нині удосконалені, мають сягати куди далі. Нині 14 країн має такі ракети, і їх число росте. Дуже популярними є китайські ракети типу CSS-2 — „Східний Вітер“. Досить велику кількість цих ракет має закупити Іран від Китаю. Іран набув теж від Китаю ще грізніші ракети типу Сілк-

ворн („Шоковий хробак“), від яких могла бути загроза для американської флотії. Кажуть, що Саудівська Аравія закупила біля 25 цих ракет від Китаю, усний є конфлікт між ЗСА і Саудівською Аравією на тлі поставлення зброї. Саудійці бажали купити від ЗСА наймодерніші літаки, ракети „Зі землі до землі“ та протилетунські ракети. Внаслідок спротиву Ізраїля в Конгресі (Конгрес має право покласти вето проти продажів зброї), ЗСА відмовилась від продажу цієї зброї Саудівцям. То вони закупили потрібну їм зброю, в тому головно ракетну, на 25 мільйонів у Великобританії. Купують теж, як ми згадали, китайську. Американська індустрія тратить завдяки тому потурноно лоббі Ізраїля „бізнес“ на бильйони, що не повинно дуже вдовольняти американського робітника, але завдяки настанові засобів масової інформації ледве чи це доходить до свідомості американського робітника... Маркантно: що такими

ракетами, які можуть донести нуклеарні заряди, але теж робити вибухи звичайними зарядами, забезпечують себе головною сусіді „приятелі“ Ізраїля: Єгипет, Ірак, Сирія, Лівія, Іран, Кувейт, Ізраїль. Ізраїль в СС-СР, Саудівська Аравія, як згадало, купує від Великої Британії та Китаю. Ізраїль та не вгає теж в продукції таких ракет („Єрихо IIВ“), як теж набуває їх, як відомо, масово від ЗСА. Ізраїль має нині безсумнівно мілітарну перевагу над всіми названими сусідами разом. Але, як що б так прийшло до замирення між Іраком й Іраном (проти чого Ізраїль бореться, поставлення зброї Ірану під час „Іранської кризи“ було без сумніву за підшептом Ізраїля), то не зважаючи на всю перевагу Ізраїля, могла б бути біда. Найбільш софістикована система проти тактичних балістичних ракет, які могли б посягнутись на маленьку територію Ізраїля, зісінхронізовано з Сирії, Іраку, Ірану, Саудівської Аравії, Єгипту, Ємену, Лівії й навіть Кувейту, могла б охоронити Ізраїль. Ізраїль міг би відповісти нуклеарними бомбами, яких має мати до 200, але це був би акт нарівні Масалли... (Закінчення на стор. 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Тетяна Носко-Обороні

Дега в Ottmisi

Новозбудований і недавній відкритий будинок нової мистецької галерії в Оттаві не викликав у мене надзвичайного враження, коли його порівняти зі світовими славними галереями, як Лювер, Ельпрандо, Ермітаж, Пінакотек, національну галерею у Вашингтоні й інші світові слави мистецької галерії. У намагаючись дати щось супермодерне й архітектурне, не зуміли досягти наміченої мети, а натомість подарували Канаді незугарний комплекс будинків із довжелезними коридорами, на мою думку, дивним положенням виставових залів для постійних колекцій чи виставок. Будинок нової мистецької галерії — дуже невдала будова щодо своєї функціональності, як і до архітектурного оформлення. Це виявляється насамперед у недостатці касових вікон: одна каса в глибині фойє з довжелезною чергою глядачів — туристів, які прибувають шохвилини в переповнених автобусах зі всіх частин Канади й Америки. Інформуючи мене, сказали, що найліпші відвідателі галерію — це початки тижня.

У дальшому я відчула брак функціональності будови, що засвідчується в недостатці рухомих доріжок на цих довжелезних коридорах, які ми зустрічаємо на лотвишах Дорвалю, Торонто, Лондону й інших. Головний вхід галерії частинно мені нагадує колишній американський павільйон на ЕКСПО 67 з його скляною конусообразною формою даху. Що мене найбільш вразило, і то неспроста, це краника на правому боці від каси, яка недооцінює й виявляє несповіду до мистецтва, а це: там можна знайти окрім каталогів, які перевищують своїми цінами, але з чим я можу погодитися, бо ці каталоги видані на чудовому папері з мистецьким виконанням папірних, білі спортивні сорочки з величезними написами червоного кольору „ДЕГА“, олівці, записні книжечки, різні малюнки „супернів“, які на мою думку, не можуть мати місця в мистецьких галереях, і цим понижують її велич.

Усі недоліки в структурі й організації галерії надолужує збірна її виставка, а саме — колекція творів відомого французького імпресіоніста Едгара Дега (1834-1917) — одного з найвидатніших французьких мистців XIX століття й великого спеціаліста представити людину в її рухах. Збірна тут експонує з великих галерій світу й приватних колекцій: з Лондону, Парижу, Цюриху, Стокгольму, Копенгагена, Базелю, а там із Нью-Йорку, Вашингтону, Філадельфії, а також

самої Оттави й Торонто. Виставка влаштована за хронологічним порядком, що відзеркалює еволюцію мистецької творчості Дега. Як відомо Дега, з уродження парижанин (19-го липня 1834), походить з відомої буржуазної родини банкірів і комерсанта, яка мала зв'язок з Італією й Америкою. Дега був початково юристом, але згодом ця професія не давала йому внутрішнього вдоволення і в 1855 році він її залишає і вписується до Паризької школи Еколя де Боз Ар під керівництвом Люї Лямота. Від чого починається його мистецька кар'єра. Мрією молодого Дега було відзеркалити велич французької традиції у своїх картинах, які відображали історичні сюжети і теми. В 1856-1860 роках він подорожує по Італії, де знайомиться з італійськими мистцями як Мантена, Боттичеллі, Голбеїн, Поусен і копіює їх в своїх картинах. Оригінальну творчість почав від великих полотно на історичні теми, як „Спартанська молодь“ (1860), „Семіраміда“ (1891), „Нешастя Ордену“ (1864) й інші. Згодом він переходить до портретизму і тут дає цікаві автопортрети і портрети своєї родини. Через Мане навізав контакти з французькими імпресіоністами, що послужило в майбутньому його участі у їхніх перших виставах у Парижі. І власне значна більшість картин на Оттавській виставці — це імпресіоністичні твори, що передають сильні враження, реакції мала на моменти дійсності в людському житті. Дега виявляється великим майстром реалістичних сцен у „Галіччій“ (1880-1884). При чому хочу зазначити, що на початку своєї кар'єри в його картинах переважали темні кольори, до яких було досить тяжко звикнути глядачеві, але з уаги на це, що картини були різноманітні і у великій кількості — то глядач звикав до цих кольорів.

Іншою ділянкою його творчих інтересів були класичні перегони (1881-1885). Ще інший цикл його творів є жіночі постанти в будувальних позах і в купелі „Купіль“ (1886). „Жінка після купелі“ (1889).

У своїх картинах Дега представив професійний жест, пози, рухи людини. В багатьох своїх картинах він поєднав багату фантазію з реалізмом, часом передаючи в багатьох сценах балету дух театру, подаючи, глядачеві різні варіанти сцен балету. „Зірка“ — пастель 1878 року. Картина балету часом є подвійною: втончені фігури, кольорит, ефект освітлення — все це доходить до перфекції. („Блакитні танцюристи“ 1880-1910). В образах балерин,

(Закінчення на стор. 3)

Цього року в лютому минуло 117 літ від народини Леся Мартовича. Це один із поетичних трійців письменників, до якої зараховують ще М. Черемшину й В. Стефаника. Леся Мартович — це письменник реалістичного напрямку в нашій літературі новіших часів та великий громадський діяч.

Іван Боднарчук

ГУМОРИСТ-САТИРИК І ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ

Інцем знавати зневага, бо поляки учні й вчителі, висміювали українців, особливо селянських синів. Про це розказує Мартович в оповіданні „Нічний гість“. В коломийській гімназії був Мартович одною класною офіційним товаришем Стефаника. З неї його вигнали за участь у тасмному учнівському гуртку, де учні читали заборонені у школі книжки, ходили в неділі й свята на села, читали селянам доповіді й організували „Просвіту“. Мартовича прогнали з гімназії й за те, що кинув у поляка-вчителя книжечку. Перейшовши до Дрогоби́ча, закінчив там сьому й восьму класи (1890-1892). Умів дотепно оповідати й видумувати усілякі оповідання, за що його товариші люблять. Був дуже здібний, — як каже Стефаник — і дома ніколи не вчився, а більше читав книжки, в тому й соціалістичні, що було тоді в моді. Не раз і школу покидав та їздив на село. Через цю громадсько-політичну працю закінчив гімназію аж за 10 років. Як уже був у 8-й класі, покинув школу по першому півріччю й пішов на передвиробочу працю. Закінчивши гімназію, поїхав на правничий факультет до Черновицького університету. Студіював дуже довго, бо займався багато суспільно-культурною діяльністю. В час студій працював конспіктивом у багатьох адвокатів по різних містах. Жив самотній і неохоче

ний, а потім і хворий на шлункову недугу. В 1911 році кандидував до союму, але через польські інтриги не вийшов послом. Перша світова хворотина застала його в селі Улицьке коло Рави Руської, де був комісаром для контролю збіжжя після російської інвазії. Перебував у свого приятеля Івана Кушніва й писав повість „Забобон“, яку — як каже Б. Романенчук — хотів видати, щоб чим способом заробити гроші на прожиток, бо відкрити адвокатську канцелярію в час війни було неможливо. Там і помер 11-го лютого 1916 року на 45-му році життя. Помер у зруйнованій сільській школі серед полонених українців, солдатів царської армії. Похований у сусідньому селі Манастирку. „Діло“ писало 27-го січня 1916 року: „Похорони відбулися при численній участі місцевого населення й доволі численній інтелігенції, а також полонених солдатів українців, які своєю управителів і просвітителів віддали останню прислугу“.

На літературну діяльність Мартовича мали вплив Франко й Гоголь. У своїх творах зображував життя галицьких селян, показуючи їх розшарування й збубоїння, та сільських інтелігентів, головно священиків і вчителів. Створив окремі типи з селянського життя. В. Стефаник, який жив якийсь час з Мартовичем на одній квартирі, каже, що Мартович писав уже в

нижчих класах гімназії. Писав вірші на вчителів, повні злості й насмішок, та гумористичні оповідання. Вмів, бо наслідувати знаменитому, рухи, міміку й поведінку інших людей; вмів завважувати в житті смішне й комічне. Його літературна спадщина невелика, але написав вартісні речі з громадського й мистецького боку. Дав три збірки оповідань: „Нечитайники“ (1900), „Хитрий Панько й інші оповідання“ (1903) та „Сторбичий дарунок та інші оповідання“ (1905). Після цього на довгий час замовк: значить, не друкувався, але писати не перестав, доказом чого кілька оповідань і повість „Забобон“, які вже вийшли після смерті. Незакінченими залишилися повість „Село Підойми“ й драма „Політична справа“.

Уже 17-річний Мартович написав оповідання „Рудаль“, що його Павлик дуже похвалив, але порядки перехрестити на „Нечитайники“. Про це, як творив Мартович, писав Стефаник: „Легко, бувало, на ліжку лежачи до стіни й сам до себе сміявся і аж потім оповідав“. Свою творчість почав при кінці 80-х років під впливом Франка й Драгоманова, продовжуючи реалістичні напрями П. Нечужа-Левицького, П. Мирного й Кониського. Створив приблизно 30 оповідань.

„Леся Мартович — це мій хлоп'ячий сміх і слава генія“ — писав про свого побратима й однокласника В. Стефаник у своєму автобіографічному творі „Серце“. „Я і тепер не можу забути того шаста, яке нам давав Леся Мартович своїми геніальними-злосливими оповіданнями“.

Орися Пашак-Трач

НАРОДНЕ МИСТЕЦТВО ЯК ВИХОВНИЙ ЗАСІБ

І. — Ну, дивіться! І що ж ті жінки собі думають? Знову ж ті писанки та вишивки! Та вже досить того народного мистецтва! На виставках для чужинців та своїх треба нам показати культуру, а не тільки ті писанки та вишивки. „Тільки“ писанки та вишивки? „Тільки“ це „просто“ народне мистецтво? Моя тема — народне мистецтво як виховний засіб. На першу гадку здавалося би, що це мова про виховання дітей і молоді. Але чим більше чуваю заважаю дорослим, тим більше думаю, що заки почасти виховувати й навчати малих, мусимо навчити самі себе — мамів, татів, бабусь і дідусів. Коли вивчаємо історію людства, чи історію культури будь-якого народу, чи історію мистецтва, з чого починаємо? З праісторії. Як довідуємося, що діялося у давнину перед винаходом письма? Нам показує археологія наука або студія життя давніх людей, як воно виявляється в рештках матеріальної культури (Є. Онанський). Історія починається із записаного. Археологія розказує нам про глибину давнини не буквами та словами, але залишками тесаного каменя і кісток, черепками кераміки та іншими предметами з часів найдавнішого життя людини. Археологи відтворюють побут давньої людини на підставі найменшого дрібниш залишків. — Ну і що ж вона плете? Ми прийшли слухати про народне мистецтво, а вона собі про якусь археологію... Доріг! гості! Наша археологія та наше народне мистецтво так тісно пов'язані, що аж смішно подумати, яка не проста справа. Що таке народне мистецтво? Словник Вебстера пояснює, що це традиційне типічне анонімне мистецтво народу, яке є виявом громадського життя, і ризніється від академічного, або особистого, або космополітичного мистецтва. Точніше, це мистецтво народу селян, пастухів, моряків, ремісників, майстрів та торгівців, які правили, живуть поза межами міст в громадах, які хоч писемними й високоінтелектуальні, однак не є індустріалізовані. З приходом індустріалізації перестало творитися народне мистецтво таке, яким воно було перед змінами. І люди вже не були такими самими — впливи модерного світу започаткували зміни.

Важливо зрозуміти різницю між мистецтвом і народним мистецтвом. Мистецтво творить свідомо. Мистецтво підписує свій твір. Народне мистецтво, хоч народне, не є справді мистецтвом. Наша селянка чи селянин не „творили мистецтва“, коли ліпили горшки чи різьбили візир на санях. Вони тільки прикрашали звичайні щоденні предмети. Людина з природи має бажання прикрашати — свій одяг, речі, чи своє тіло (як бачимо це у найпримітивніших племенах). Щоденна неприкрашена домашня річ залишається звичайною аж доки селянка або селянин не вишине, вирізьбить, розмалює, витче чи вишине на ній якусь прикрасу. Орнаментика залежить від предмету та його вжитку. І тоді звичайна річ стає прикладом народного мистецтва — не з погляду селян, тільки з погляду зовнішнього світу. Сучасна людина свідомо не може від себе створити якийсь приклад правдивого народного мистецтва. Не може наділуватися, як чудові неможливо гарні писанки та вишивки виконувала наша проста селянка, яка не мала високих шкіль красення мистецтва.

Як людина прикрашувала речі, було не тільки виявом власного бажання й талану. Людина жила в громаді споріднених родів і племен. Іхній громадський характер і смак відбивався в орнаментіці. Скільки може бути способів ткання, різьби, вишивки чи розмалювання? Спосіб такий самий — але цей громадський, часом народний (даного народу) смак виявлявся так, що можна розрізнити малярську та українську вишивку, хоч підстава обох — полотно, нитка та голка. Народне мистецтво мінняється, але дуже, дуже повільно. Воно дуже консервативне. Воно не є тільки виявом традиції народу, воно є його традицією. Народне мистецтво — це неписаний, невисловлений документ початків й історії даного народу. Хоч стаються зміни в народному мистецтві, хоч є чужі впливи, вони приходять повільно, і народ їх пристосовує до свого вдоволення.

Не можна говорити про народне мистецтво без згадки про звичай та світогляд наших предків. Як інакше пояснити несприятливі писанки або обрядові рушники? Як тоді пояснити ті богині-берегині, безкочечники, троячки, ламані хрести, рожі-зорі, баряччі різьби та всі інші орнаменти в нашому народному мистецтві? Сорочку чи кептар можна було прикрасити простими кольоровими пазками. Але людина оздоблювала одяг і речі символічними прикрасами. Це тому, що людина кам'яного віку дивилася на своє оточення, на світ іншими очима. Думала,

що своїми піснями, обрядами та символами вона матиме якийсь вплив на своє оточення, на природу. Коли на весну заспіває „Благослови, мати, весну закликати“, то сонце повернеться на ще один рік. Так само вона прикліче сонце, коли напише соняшні символи на яєчку — також символи сонця. А предків та святу мати-землю, богино, людина вшанувала іншими символами та піснями. Та це дуже довга, окрема тема.

На виставках народного мистецтва у своїх і чужих музеях та інших установах треба підкреслювати не тільки красу та кольорит. Мусить бути наголошено на давність нашої символіки, а разом з тим і давність нашого народу як особистої суттєвої національності. В своїй праці „Минуле плыве в прийдешнє“ Докія Гумена описує Трипільську культуру. У вступному слові вона згадує, що інші народи хваляться давниною, віком своєї історії. Пише Гумена: „...А як порівняти, то біблійний Авраам почав свою кар'єру на яких три тисячі років пізніше за (трипільську) події описані тут далі. Всі знають грецьку мітологію, — а то ж втівар часу вже пізнішого за Трипільську бронзової доби. З пошаною вимовляється слово „Рігведа“, збірник індуських гімнів, як найдавніший вияв людської думки, — а це також витвір часу пізнішого за Трипільську, і тягне він соки із Трипілья. Адже трипільці на терені України існували в той самий час, як у Єгипті будувалися перші піраміди, а в Месопотамії народжувалися й розросталися міста-держави із розвиненою іригацією, письмом для обліку податків, храмами, царями й жрецькими... Чотири покоління дослідників атакують трипільську проблему, бо там заховані початки індоєвропейських народів...“ Праці ці Д. Гуменної дають пребагатий матеріал із тих часів. Археолог Джекетта Говкс у своєму Атласі ранньої людини пише, що на території України й Румунії, в п'ятому тисячолітті перед Христом, розмалювано деяку з найбільш вражаючих керамік праісторії. Професор Петро Куринний зазначає, що Трипільська культура ширила свій вплив на південь, на землі Дунаю, Балканів, Малої Азії та Кавказу. Це було 1500-1000 років до нашої ери, в час легендарного пересування племен Гелладі, коли ще не існувала антична Греція. „Отже, Трипільська культура на Україні, запліднивши своїми впливами сусідні й далекі від неї периферії, спричинила частково також до зародження античного мистецтва“.

Продовження буде

Діти відзначають Тисячоліття Християнства

Всі стараються цього року зробити „щось“ з нагоди Тисячоліття. Багато імпрез чи подій не має з Тисячоліттям в дійсності нічого спільного, тільки організатори використовують якийсь дату для звичайної чи традиційної імпрези.

Буває ж, що імпреза є дійсно виняткова тематично, змістом, а виконавцями та відзначає наше Тисячоліття в особливий спосіб.

Такою був концерт цілоденної школи ім. Патріарха Йосифа Сліпого „Тисячоліття Християнства“ владшований для шкіл і громад Торонто. В імпрезі взяли участь учні школи від садочку до восьмої класи включно. Концерт відбувся в публічній школі при вулиці Блор-Дандес і був повторений чотири рази!

На сцені мінялися образи, мінялася дівчата, то менші, то більші, то зовсім маленькі. Радісні гайки „Росте грушечка“, „Ходить жушок“, „Вію, вію“ у виконанні дітей передшкільного віку на передній сцені.

10 учнів танцювальної групи ввели танець „Перунові“. В центрі групи був Перун з блискавкою. Оригінальну музику і хореографію приготував А. Малет. Дуже гарно виглядала „Голуба“ Лада, чудовий Дажбог, дівчатка з вінками, які в супроводі хорі і оркестрі виконали „Ой на морі хвиля“.

В частині „Хрищення України“ найстарші учні з 8-го класу декламували вірш „Княгиня Ольга“, а трьох хлопців з 5-6 класу — вірш „Володимир Великий“. Ефективно вийшов „живий хрест“, до якого формувалися учні 3, 4, 5 і 6 класів в дуже гарному супроводі челя Н. Лещиниш.

Частина „Віра — наш скарб“ мала 6 картин нашої віри в щоденному житті: на чинному місці — христини, перше Причастя, вінчання та похорон. На задньому плані сцени колядників із зведеною та дітей з Великодніми кошиками. Перші чотири виконали реалістичною дією: священик переходив від групи до групи з відповідною акцією. Другі два статично. Мені здається, що, наприклад, акція

краще підходила б колядникам, спереду сцени. А в статичній „живий образ“, позаду сцени, може краще вийшли б вінчання, похорон і т.д. Зміст, кольористичність і радісна атмосфера коляди та Великодня більше підходить до театральної інтерпретації, ніж святість першого Причастя чи глибина похорону.

„Страдницька церква“ — були цікаві прозирки, які можна б більше, зрізноманити та сценка — діяло патріарха Сліпого з москоським генералом. Діти широко пробували передавати зміст слів. В „Діаспорі“ взяли участь діти цілої школи.

Програма, яка пробігала цікаво, без перерв, відбулася в супроводі хорів учнів 4-8 клас. Оркестра з 12-ох учнів 7-8 клас, яку веде Н. Лещиниш, гарно доповнювала цілість.

Скрипт написали А. Якимів, О. Ковалів та М. Підгірна, музичне оформлення М. Горіх, режисер та організатор цілої імпрези — ентузіаст А. Якимів. Багато осіб взяло участь у підготовці, за що їм усім зложити подяку на останній сторінці програмки.

Імпреза успішна. Вона дала глядачам не тільки „Концерт Тисячоліття“, а й показала муравлину працю учителів з дітьми в школі ім. Патріарха Йосифа Сліпого.

Концерт варто б восени повторити та запросити на нього всіх дітей українських цілоденних шкіл. Не щоб одні діти „хвалилися“ виступом, а щоб усі наші діти бачили і чули інформації про нашу історію, цим разом в „зоровий“ спосіб, бо кількість знань про наше минуле ніколи не буде забагато!

Ще краще було б, якби вдалося весь текст перекласти і запрошувати англійські школи, або їх з імпрезою відвідувати, щоб ширити правду про нас і поміж наймолодшими співгромадянами. До такого концерту вкладаємо нашу працю, часу, нерви, витривалості і варта з ним піти „поміж люди“!

Оксана Бризгун-Соколик

Новини про Тисячоліття

* Міжнародний науковий конгрес, присвячений Тисячоліттю Хрищення Русі-України відбувся 18-26-го квітня в Равенні, Італія з великим успіхом. Зібрано понад 50 текстів доповідей, які тепер в УНІГУ приготувала спеціальна комісія до друку в спеціальному числі журналу Українського Наукового Інституту „Harvard Ukrainian Studies“.

* Чергові два томи серії текстів Гарвардської бібліотеки давньої української літератури з'явилися раніше очікувано. В них будуть репродукції повного шоденника гетьмана Пилипа Орлика від 1720 до 1733 року. В другому томі також буде поміщений передрук першої української конституції (т. зв. Бендерської) з 1710 року. Вступ до обох видань написав професор університету Йорк, випускник Гарвардського університету, д-р Орест Субельний. Як відомо, серія є частиною Гарвардського Проекту Тисячоліття Хрищення Русі-України. Український Народний Дім в Елізабеті, Н. Дж. пожертвував 75,000 дол. на три томи Гарвардської бібліотеки давньої української літератури, в тому на покриття коштів двох томів шоденника гетьмана Пилипа Орлика.

* Патерик Києво-Печерського монастиря, твір давньої української літератури XIII століття є першим текстом, що з'явиться в серії перекладів на англійську мову у Гарвардській бібліотеці давньої української літератури. Патерик є

цінним джерелом нашої ранньої історії та подає опис життя подвижників Печерського монастиря. Його перекладає д-р Міріел Гепел, професор Лондонського університету. Цей перший том серії перекладів уфундували Володимир та Вікторія Клози зі стейту Вашингтон, склавши на ту цілі пожертву 25,000 дол. В серії брошур Тисячоліття Хрищення Русі-України Фонд Катедр Українознавства (ФКУ) видає передруки 14 важливих наукових статей з різних діянь, що є історичної події. Найновіші три брошури, які з'явилися недавно це — „Протестанти українських земель польсько-литовської Річпосполитої“ професора Дж. Вілліамса; „Українські католики і православні в Польщі та Чехо-Словаччині“ д-ра Андрія Сороквського; „Історія, культура та нація: огляд Української історіографії XVII ст.“ д-ра Франка Сисина. Просимо користатися з цих видань, поширювати їх серед українських громад та вручати їх представникам зв'язків масової інформації.

Ціна однієї брошури — 3 дол. При замовленні більшшої кількості брошур є значна знижка. Список і брошури можна замовляти, пишучи на адресу: Harvard University Ukrainian Studies Fund Publications, 1583 Massachusetts Ave. Cambridge, Mass. 02138; тел.: (617) 495-7835.

ФКУ

„Нова“...

(Закінчення зі стор. 2)

Бувало Гітлер мріяв, що ракетами виграв війну. Після війни ракети заряджені нуклеарними головками, загрожували загрозою світу. Та прийшла епоха, де великопотуги виявляють намагання вилітнути нуклеарні ракети, які засіб розв'язки міжнародних конфліктів. І цей жахливий рід ракет вийде мабуть такий з ужитку. Але не так справа з регіональними конфліктами. Ракети середнього і короткого zasięgu виринуть, як ефективна зброя суперництва між державами. Вони вдосконалюють ці ракети для своєї оборони. Цю зброю готували особливо Пакистан (на випадок збройного конфлікту з Індією), Ірак, Сирія і очевидно Ізраїль. Ця зброя може в недалекому майбутньому зовсім змінити відношення сил на Близькому Сході.

У зв'язку з цим розвитком стає дуже наглядним, як непродуктивно й безумною є політика Ісхака Шаміра в Ізраїлі. Замислення на Близькому Сході кінцеве і є у вітальному інтересі живого світу. Фанатизмом і релігійним фундаменталізмом далеко Ізраїль не заїде, навіть коли б його явно проголошено 51-им стейтом ЗСА. Останніми часами Ізраїль намагається

направити публічну опінію світу у зв'язку з уживанням Ізраїлем драстичних методів у його конфлікті з палестинськими повстанцями, намагається переконати світ, що Ізраїль не може переговорювати з палестинським політичним проводом, доки цей провід не визнає право Ізраїля на існування. Ізраїль існує, є членом ООН, рахується однією з найбільш потужних мілітарних потуг у світі. Тому ледве чи можна не виправдати постанути палестинців, що вони складуть відповідну заяву, коли прийде до мирних переговорів із ними, коли Ізраїль визнає їх теж право на самовизначення. Як досі Ізраїль не визнає їх окремим народом, уявляє їх частиною народу Іорданії, хоче їх туди переселити, а „Юдею і Самарію“ інкорпорувати політично в Ізраїль. Коли прийде до замирення між Іраком і Іраном, зброя, що її вживається нині в цій війні, може обернутися проти Ізраїля. Не без ваги тут і досвід, що його арабський світ набрав у цій війні. Тоді можуть прийти на Ізраїль, а навіть на його прокривителя — ЗСА — важкі часи! Ракети з нуклеарними зарядами — це „стара“ зброя, пов'язана ще з задумками Гітлера. Але коли йдеться про розв'язку регіональних конфліктів, як той на Близькому Сході — це „нова“ зброя, яка може пережити шанси успіху.

Дега...

(Закінчення зі стор. 2)

купальниці Дега намагався представити райові рухи, при чому залишав красу пластичності і конструктивності фігури із застосуванням типової йому кольористики з перевагою лагідної блакиті.

Як відомо, Дега плекав не тільки малярство олійними фарбами, але також і виявив себе в акварелях, пастелях, темпері, монотипії, літографії і скульптурі. Прикінці 1880 року саме займався скульптурою. Маленькі фігури з бронзи (моделі танцюристок, жінки купальниці і знову ж коні) дали відчуття глядачеві поєднання рухів людини з тваринами. Крім цього він цікавився фотографією. В останніх роках свого життя він осліп

на одне око і згодом осліп цілковито. Дега помер 26-го вересня 1917 року, залишаючи чудову колекцію шовців і картин, при чому знайдено його щоденник з поетичними композиціями у формі сонетів.

Не зважаючи на всі недоліки будинку новозбудованої мистецької галерії в Оттаві, раджу відвідати цю небувалу виставку картин цього видатного французького мистця XIX століття, яка дає огляд творчості цього французького імпресіоніста і спеціально дає змогу глядачеві відчуття його еволюції як у тематичній, так і в мистецькій композиції і техніці.

Виставка дуже багата. Ще раз хочі звернутися до тих, хто цікавиться мистецтвом, оглянути цю виставку і належно оцінити її.

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДІТИНИ

Дітройтські союзовці в Українській Будівлі

Кожного літа групи союзовців з різних громад влаштовують прогулянки автобусами, ніколи не омиваючи гостинних воріт Української Будівлі УНСоюзу в Джерсі Сіті, Н. Дж. У середу, 27-го липня, до УНСоюзу завітало біля 40 осіб-прогулявців з Дітройту. Це члени Відділу 183-го, 175-го, 292-го, 94-го і 75-го, які під проводом секретарки 292-го Відділу, Стефлі Фелікс, організували проведення тижневої вакації на Союзівці. Як і всіх інших гостей, Екзекутивна рада їх погуденком і туркою по приміщеннях УНС і В-ва „Свободи“, а відтак з 15-го поверху гості могли зафіксувати на фотоімажах чудовий вид на Нью Йорк і Статую Свободи. На фоті вгорі — гості з Дітройту з Екзекутивною УНС в приймальній залі.

День Союзянки в Чикаго

Минає ще один рік Окружних Союзянок Чикаго, і ніби як завершення шомісячних занять і многогранної діяльності Відділів, Окружних Союзянок, які зустріли всіх своїх членів, серед чару літньої пори і далеко відгмарного міста Чикаго. Цього річний День Союзянки особливий, як і цей рік у житті української громадськості, це ж рік відзначення Тисячоліття Хрищення України. День Союзянки Окружних Союзянок відбувся 26-го червня на оселі Самопомога в Равд-Лейку і був під гаслом „З хрестом і тризубом — у нове тисячоліття“. Після днів і тижнів нестерпної літньої спеки, природа нагородила союзянок сонячно-лагідним днем, а вакаційна оселя, завітана пишними вінками з польових квітів роботи Д. Сокологорської, мило привітала союзянок, які вже зранку з'їжджалися на своє свято. Програма почалася Св. Літургією, яку в наміренні СУА відслужив о. митрат М. Бутринський, настоятель собору свв. Володимира і Ольги в Чикаго, з о. дяконом М. Оришуким при співі хору „Прометей“ цієї ж парафії під диригуванням Наді Савин.

У проповіді о. митрата підкреслював важливу роль жінки в історії України, яка ще від часів Ярослава Мудрого уважалася рівноправною з чоловіком, на відміну від годинних культур інших народів. Він подав ряд прикладів, від кн. Ольги і героїні новітніх днів, як О. Басараб, О. Теліга і сотні їх вимох та невідомих, могли яких розсіяти по цілому світі. О. митрат висловив гордість і захоп до діяльності праці у рядах СУА. Тому що саме ця неділя збігалася з неділею почитування всіх українських святих, яких є так багато, і на жаль, досьогоріч не визнаючи Вселенської церквою, о. митрат закликав молитися до них і просити у них заступництва.

По Літургії союзянки і гості поділилися на велику площу, де при вході членки Окружної Управи прикарпували союзянок, майже усіх одягнених у вишивки, блакитними, а гостей жов-

тими стрічками, з відзнакою Тисячоліття. Присміні зустрічі, вітання, товариські розмови довели до обідньої пори, а обідні смачні і шедри, приготувані членками Окружної управи розгодили швидко, завдяки вправності наших союзянок. Надворі рознісся аромат гамбургерів „авторства“ 29-го Відділу і чарував, особливо, молодшу публіку. На столах вабила око льотерія, приготувано до розграти, яка складалася з малярських творів місцевих мистців (З. Бяла-Стайфел, О. Войтович, Р. Глішницька, Л. Огаренко), за що їм щира подяка, та інших експонатів як Біблія для молоді, Енциклопедія України І-й і II-й томи, ікона Богаматері, музика Бортнянського платівка, журнал „Наше Життя“ — річна передплата. Поруч продавалися плякати „Тисячоліття Християнства в Україні“ і збірка творів К. Перелісної „Вірші для дітей“, видані 29-им Відділом СУА.

Програма дня закінчилася коротким концертом, у якому взяли участь бандуристи ОДУМ-у А. Островський і П. Пошиваник, які виконали ряд музичних композицій на бандурах, а хор „Прометей“ відспівав декілька релігійних лісен. Цього року не було окремого комітету, а організуванням Дня Союзянки зайнялася сама Окружна управа на чолі з головою Окружної Марією Наваринською при допомозі членкинь: А. Харини, О. Мартинюк, О. Харкевич, І. Попович, С. Форонич, Л. Басюк, Л. Шеремета, О. Гаврилюк, М. Гіряк, А. Кучма, Г. Колесницька, М. Гриневич, В. Маркевич, О. Ванджур, І. Гаджера, Г. Литвинишин, Г. Траверза, В. Хринівська, за що належить їм велике признання. Щира подяка Д. Сокологорській за прикарпування оселі, В. Палівець за „відвіду“, касі „Певність“ за льотерійні книжечки та всім, які співчинилися до успіху цієї імпрези. Спасибі членству за виконання своїх обов'язків, а численним гостям за участь.

Люба Коломисць

Нові молоді професіоналісти

Ю. Михаськів

М. Михаськів

Присміно стає на душі коли можна з нашими читачами поділитися добрими і цікавими новинами. Недавно ми отримали вістку про успіхи двох молодих братів, Марка і Юрія Михаськівих, з Кольорадо Спрінгс, Кольорадо.

Юрій Михаськів у 1983 році одержав бакалаврат з англійської мови у Кольорадо коледжі, і нагороду Незеркотта з історії Азії, рівночасно будучи на почесній листі першунів декана. Після цього вступає до Університету здоровельних наук, Медичного коледжу по спеціалізації кісток, яку закінчує успішно в травні 1988 року. Студіюючи він веде всесторонню діяльність, є віцепрезидентом своєї класи, дорадчий редактор журналу „Нью фізи-

шин“, член Товариства Фі Сігма Альфа, як також один серед п'ятих відсотків найкращих учнів своєї випускної класи. Практику відбував у Сільській лікарні лікарні св. Рафаїла в Нью Гейвені, а резидентуру за анестезології у лікарні в Нью Гейвені.

Марко Андрій Михаськів після закінчення середньої школи в Кольорадо Спрінгс закінчив фармацевтичну школу Кольорадського університету в Болдер, Коль. Зразу після закінчення фармацевції в травні ц.р. Марка прийнято на продовження скудлій з метою осигнення докторського ступеня з наданням йому однорічної студійної стипендії та можливість учительської асистентури для покриття інших шкільних видатків.

ВІСТУПАЮЧИ У ЖЕНЕВІ перед делегатами 40 країн міжнародної конференції у справі розроблення, советський амбасадор Алексій Обухов сказав, що досягнуто „деякого прогресу“ в американсько-советських переговорах про скорочення стратегічних озброєнь. „Однак ще треба вирішити багато суперечливих справ“, — додав А. Обухов. Американська і советська делегації повернулися за стіл переговорів 12-го липня. За минулі тижні делегація СССР внесла, за словами Обухова, „важливі пропозиції“, але покищо не дістала відповіді. Представник делегації ЗСА відзначив, що і американська сторона внесла деякі пропозиції.

МИКОЛА ІВАНОВИЧ ХИМИЧ

Інж. металург, народжений у Вергунах на Полтавщині, відійшов у Вічність 29-го липня 1988 р. у Філадельфії, Па.

ПОХОРОН відбувся 1-го серпня 1988 р. на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозванного.

Жінка — ДАРІЯ
Син — ІГОР
Дочка — ОПЕНКА

Ми завжди будемо Тебе пам'ятати.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

зі смутком повідомляє своїх членів та все Українське Громадянство, що 22-го липня 1988 р. на 77-му році життя помер Дійсний Член УВАН

отець проф. д-р МЕЛЕТІЙ ВОЙНАР

Славної пам'яті отець Мелетій Войнар приймав активну участь в науковому житті Академії. Його багатозмістовні наукові праці залишаться цінним вкладом в українську науку.

Управа УВАН

21-го серпня 1988 року

Посілість УСОсереду „Тризуб“

при дорогах: Канті Лайн і Повер Стейт Ровд

Горшам, Па.

Окружний Комітет УНСоюзу Філадельфійської Округи

впаштовує

Союзівий День-Пікнік

Початок о год. 1:30 по полудні

До участі запрошуються все Українське Громадянство, Члени Союзу м. Філадельфії та всі докопінші місцевості із сусідніх стейтів Нью Джерсі, Делавар, Мериленд і Нью Йорк.

ПРОГРАМА ДНЯ:

- Відкриття
- Піднесення прапорів
- Представлення гостей — членів Головного Уряду УНС
- Доповіді про Союзіву ювілейну пресу
- Виступ танцювального ансамблю „ВЕСНА“ при Осередку СУМА ім. УПА у Філадельфії
- Відзначення заслужених Союзівців
- Забава при звуках оркестри „КАРПАТИ“
- Цінні вигоди для гостей
- Веселощі будучи чинний буфет з добрими українськими стравами та холодними напоями.

ТРИВІТ

ТАБОРУ УІТН-ІІВ

"ЛІЩАРІ"

Володимир

РА ВЕЛИКОГО

988 1988

НОВИЙ СОЖИЛ - 9.7-30.7.88.

УКРАЇНСКА СВИТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ
ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.АНГЛІЙСЬКЕ ВИДАННЯ
ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНИза редакцією ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА.
директор ДАНИЛО ГУЗАР-СТРУК
1-ий і 2-ий з циклів п'ятих томів, які мають вийти до 1992 р.
A-F — 119.50 дол. — 968 стор.
G-K — 125.00 дол. — 737 стор.

Алфавітична Енциклопедія України, базована на 25 роках праці, компетентне зведення і доповнене видання Енциклопедії Українознавства, повно ілюстроване кольоровими і чорно-білими фотографіями і численними мапами, першорядний показник життя і культури українців в Україні і диспори.

Видання University of Toronto Press, накладом Канадського Інституту Українських Студій, Наукового Товариства ім. Шевченка і Канадської Фундації Українських Студій.

Набувати можна у книгарні Свободи.
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканці штату Нью-Джерсі обов'язково додати до ціни 6% ставового податку.Український Народний Союз
пошукує досвідчених
АГЕНТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯі
ЗАГАЛЬНИХ
АГЕНТІВ-ПРОДАВЦІВзі знанням української і англійської мов
на околиці
Чикаго, Нью Йорк, Торонто, Філадельфія,
північного Нью Йорку і Нової Англії
з метою розбудувати і керувати мережами
агентів-продавців в тих округах.

- Впроваджуючі інформації
- Платня у формі позички
- Відсотки від комісового
- Всі бенефіти

Звертатись до:
Ukrainian National Association, Inc.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200Комітет Оборони Української Спащини
таГоловний Екзекутивний Комітет
Українського Народного Союзузакликають Вас
СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ

на його працю та акції для

1. Поширення правди про Україну
2. Поборювання очорнювання та знеславлення українців
3. Оборони громадянських прав українців

Пожертви просимо пересилати чеками, або поштовими переказами на

Ukrainian Heritage Defense Fund
c/o Ukrainian National Association
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Присімейте суму пожертви, своє ім'я, прізвище та адресу

Сума пожертви \$

ім'я та прізвище

число доходу, вулиця

місцевість

статус

поштовий код

НАШІ МАЛЯТА З ВИПАНІ

Учителька О. Станько зі своїми вихованцями: перший ряд зліва — Діана Червонська, Наталія Туринська, Адріана Ковальчич, Дарія Денисук; другий ряд — Маркіян Гайдевич, Богдан Паславський, Стефан Станько, Адріан Станько (відсутній Стефан Сікорський).

У суботу, 21-го травня, у залі церкви св. Івана Хрестителя у Випані, Н. Дж., відбулося закінчення шкільного року світлички 61-го Відділу СУА. Вісім дітей у віці 3-4 років виконали програму, яку приготувала учителька Оксана Станько, виховна референтка Відділу.

День розпочався молитвою, яку відмовив з дітьми отець парох О. Панасюк. Після спільної пам'ятної знімки діти відповіли три пісні: "Ми музиканти з Києва", "Брате, Іване" і "Гоп-гоп-гоп, коники галоп!". Тоді всі разом декламували вірш "Маю два очка" (С. Кузьменко). Потім відбувся марш з інструментами під диригентурою учительки. По програмі О. Станько роздала дітям свідоцтва, які артистично приготувала членка Відділу Леся Ласій. Діти також отримали маленький подарунок від учи-

тельки. Рівно ж батьки вручили О. Станько квіти і подярунок за її працю з дітьми. На кінець відбулося перекуся з домашнім печивом, молочком і кавою.

Світличка була відкрита для малят в церковній залі Випані від 10-ї до 12-ї год. перед полуднем. Заняття включали молитву, рухунок, спільні і самостійні ігри, майстрування, казки і спів. Все навчання відбувалося українською мовою. Восени відбулася діточа маскарадна. На День Союзу з'явилися у Нью-Йорку, 8-го листопада 1987 року, діти приготували виставку з нагоди 1000-ліття Хрищення України. 30-го квітня ц.р. була програна малят з батьками до цирку Менсен Арена, Н. Дж. В справі дальшої інформації про світличку можна подзвонити до О. Станько на число (201) 766-9644.

О. С.

Маємо на складі новий, дуже гарний мистецький альбом

ТВОРЧИСТЬ ІРИНИ
БАНАХ-ТВЕРДОХЛІБМалювання, емаль, графіка, батик, вибілка, кераміка.
Текст українською і англійською мовами.

Видання Української Могильської-Мазепинської Академії Наук, Серія Біо-Бібліографія ч. 3. Торонто, 1987, друком Гармоні Принтінг, сторінок 206.

Альбом є великого формату, виданий на доброту папері, містить в собі 75 чудових кольорових репродукцій, вступне слово двох науковців та автобіографію мистця, як також статтю мистця про текстильні вибілки-малювання.

Ціна 40.00 дол.
Замовляти
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканці штату Нью-Джерсі обов'язково додати до ціни 6% ставового податку.МАРТИРОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКИХ
ЦЕРКОВу чотирьох томах
Том I
УКРАЇНСКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА
Документи, матеріали, християнський
самвидав України.Упорядкували і зредували
Осип Зінкевич і Олександр Воронин
Українське Видавництво "Смолюск" ім. В. Симоненка, Торонто-Балтимор, 1987, друком Укрпрес, Вудсток, Мері-ленд, стор. 1205.
Ціна з пересилкою \$41.00
Книжку можна набути.
Svoboda Book Store
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканці штату Нью-Джерсі обов'язково додати до ціни 6% ставового податку.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редактор Омельян Твардовський

УСВТ "Ч. Січ" — "Академіко" СК 1:0

У других з черги календарних змагань літнього турніру "Гакер-Пішор", що відбувся в п'ятницю вечором 29-го липня, "Січовики" вийшли переможцями з мінімальним вислідом 1:0.

У цій зустрічі наші футболісти володіли м'ячем, мали легку перевагу в грі, однак напад і тим разом не спромігся використати кількох добрих можливостей до здобуття чергових голів. Цього єдиного голя змагання здобув Фавел з гарної акції Павлуся Андрія Бакуна, за кілька хвилин перед перервою.

У другій половині португальці провели кілька швидких контратак, однак оборонні лінії "Ч. Січ" і воротар Мар'ян Хомуляк успішно ліквідували небезпеки. Після цих змагань у підгрупі "Б" веде португальський клуб "Байрадінос" — 4:0 точок, в групі "А" Елізабет СК з такою ж кількістю точок. "Ч. Січ" має на своєму конті 2:2 цим самим невеликий надій за вход до фіналу, за 1-2 місяці. Доля фіналістів вирішиться у черговій rundі "Академіко" "Байрадінос" і пізніше "Ч. Січ" — Юніон Каванті.

Тільки у випадку поразки "Байрадінос" і перемоги наших футболістів "Ч. Січ" може вийти до фіналу. Ця ризикальна зустріч "Січовики" з клубом Юніон Каванті відбулася у п'ятницю увечері, 12-го серпня, о год. 8:45 на площі Фарчерс Гров в Юніон, Нью Джерсі.

На порозі нового сезону

Розпочалася підготовка 1-ї дружини до свого чергового 33-го сезону, який вона продовжуватиме в 1-й дивізії Гарден Стейт Ліги. Як відомо, ця дивізія тепер є найсильнішою серед шістьох конкуруючих ліг у стейті Нью Джерсі. Треба відзначити, що "Ч. Січ" протягом ряду років своєї участі у ній, щоразу займала кращі місця — 2,3-4-те з усіх 10. Мінувший сезон, в якому наші футболісти здобули звання чемпіонів Північного Нью Джерсі у турнірі Української Спортової Олімпіади, в показнику таблиці гор 1-ї дивізії зайняли четверте місце. В черговому сезоні провідником дружини буде далі Володимир Бакун, новим тренером — кол. тренер "Ч. Січ", пізніше збірної ЗСА — Євген Чижович.

Провід дружини запрошує всіх українських футболістів, що з різних причин опинилися в чужих клубах, ввійти до складу на черговий сезон. Зацікавлені можуть телефонувати до провідника дружини на число (201) 361-6302. Тренінги дружини відбуватимуться кожної п'ятниці ввечері (гол. 8-ма) на площі Фарчерс Гров в Юніон, Н. Дж., знімою в закритій залі кожної середи.

Успішні виступи
плавців України

У другій половині липня в московському басейні "Олімпійський" продовжувався плавацький чемпіонат СРСР, в якому, очевидно, брали участь чоловічі плавці України. Першим з України плавець, що здобув значного успіху і здобув звання майстра плавання міжнародної класи, був Валерій Лозик з Донецького, який переміг на стометрівній рудині стилем з часом 1:02,84, що є новим рекордом України. Після цього Лозик вийшов першим на торіжні 50 м — 28,88 і 200 м — 2:15,54.

Відомий у світі в плавацькому спорті Валерій Ярошук з Дніпропетровська вийшов першим на 100 м метеликом — 54,36, який першим

закваліфікувався до Олімпійської збірної СРСР. Ярошук теж був першим на 200 м — 1:59,87 і 200 м змішним — 2:02,16.

В гімнах 4х100м змішним перемогли українські плавці в складі: Гавриленко, Лозик, Ярошук, Ткаченко — 3:44,15. Переможно вийшли українські гімні в конкуренції 4х50 м (Хнікінь, Котряга, Ткаченко, Бориславський) — 1:32,12. В конкуренції 4х100 м українські гімні зайняли друге місце, у вищеподаному складі — 3:24,88.

В особистих конкуренціях успіху добився українець Г. Пригода, який проживає в Росії, його осяг на 50 м вільним стилем 22,83, В. Ткаченко з Києва був другим — 23,09. На 100 м знову Пригода вийшов першим — 49,57.

З жінок значних успіхів здобула Юлія Богач (її прізвище подають русифіковано Богачова) з Одеси, яка на 400 м змішним вийшла другою — 4:50,41. На 200 м була третьою — 2:29,78. Ірина Глушенко з Запоріжжя вийшла першою на 50 м метеликом. Ця ж плавачка разом з О. Дубинцею і С. Копчик з Києва та І. Гапою з Харкова здобули перше місце в гімнах 4х100 м метеликом — 3:50,14. С. Копчик вийшла першою на 100 м метеликом — 1:01,95. В гімнах 4х100 м змішним українці зайняли друге місце — 4:16,54 (Засько, Копчик, Дубинцея, Богач). Більшість із цих українських плавців будуть включені до Олімпійської збірної імперії, а їх досягнення підуть на конто Росії.

Підсумки ігор 15-ї рунди
вищої ліги СРСР
українських клубів

Київ "Динамо" — Москва "Динамо" — 2:1. Ці змагання відбулися в Москві при участі 22.000 глядачів. Переможні голи для Києва здобули Біланів і Заварів. Дніпропетровське "Дніпро" — Москва "Локомотив" — 2:1. Українські футболісти перемогли московців у себе вдома на стадіоні "Металіст". Переможні голи для "Дніпра" здобули Соні Лютий.

Одеса "Чорноморець" — Мінськ "Динамо" — 0:0. Жодний із дружин не вдалося здобути переможного голя.

"Харків" "Металіст" — Єреван "Арагат" — 1:2. Не зважаючи на перевагу українських футболістів, переможцями вийшли вірменські футболісти. Єдиного голя для Харкова здобув Деркач.

У показнику таблиці ігор веде Київ (23 очки), далі чоловіки займають Дніпропетровськ (21), Москва "Спартак" (19), "Торпедо" (18), Ленінград (17) і Вільнось (17).

Перемогли українських
клубів за чашу СРСР

Нікопольський "Колос" переміг московське "Динамо" 3:1 карними стрілами, після того як в нормальному часі в двох змаганнях вислід був 0:0.

Тернопільська "Нива" зуміла перемогти московський "Спартак" 1:0. Обидві ці українські дружини виступають в першій дивізії.

Зате Львівський "Карпати" зазнали поразки з вірменами, єреванським "Арагатом" — 1:2.

Дніпропетровське "Дніпро" перемогло російський клуб з м. Ярославля "Шинник" — 2:0.

Харківський "Металіст" переміг клуб "Меліоратор" з м. Кзил-Орда — 1:0. Донецький "Шахтар" — барнаульське "Динамо" — 3:1.

(OT)

СИРАКУЗИ ВІТАЮТЬ

РУДЕНКІВ

Промовляє М. Руденко.

На запрошення 68-го Відділу Союзу Українок, в п'ятницю, 10-го червня, до Сиракуз загодили відомі колишні політичні в'язні, борці за національні права Микола Руденко і його дружина Раїса.

Перед зустріччю Руденків з громадою відбулася пресова конференція місцевої телевізійної станції, на якій Микола Руденко поінформував репортерів про обставини, в яких доводиться сьогодні жити і працювати на Україні.

Достойних гостей при вході до залу старим українським звичаєм — хлібом і сіллю привітала голова 68-го Відділу СУА у Сиракузах Фаліна Войтович, а діти школи українознавства Ляріса Гришук, Зоряна і Уляна Хмари вручили Раїсі Руденко китицю весняних квітів.

Місцевий ансамбль "Барвінок" (музичний керівник інж. Орест Гришук) відіграв у цьому ювілейному році тисячоліття християнства "О свята Ольго". Описю голова СУА ще раз привітала дорогих гостей і всіх присутніх на залі і передала далі ведення зустрічі д-р Теодозію Савицькій, яка підкреслила роль дисидентів як в Україні, так і у вільному світі як поштовх до пробудження.

Д-р Теодозія Савицька теплими словами привітала колишнього політ'язня Раїсу Руденку, віддану дружину Миколи Руденка, що відбула 10 років покарання за те, що зберігала літературні твори у'язненого чоловіка. Також подала сильветку Микола Руденка як поета, письменника і правозахисника, вказавши на його багату літературну творчість, його відважну критику комуністичної системи.

Слідував патріотичний вірш Миколи Руденка "Моя народова", який своїм оригінальним стилем прочитала Валя Гвозда.

Відак слонувала Раїса Руденко. Вона дуже докладно описала свої зустрічі з чоловіком, життя і переживання політ'язнів та їх родин, невимовно труднощі у відвідуванні їх у тюрмах.

Після цікавого виступу Раїси Руденко Володимир Смик прочитав два вірші Миколи Руденка — "Життя це ти" і "Для мене ти", з такою ніжністю, з таким глибоким відчуттям і розумінням того, що поет хотів сказати, що не тільки Раїса Руденко, але й сам автор був видимо зворушений.

Відігнали

● ВІД НАС ●

МАРІЯ НАКОНЕЧНА, член
УНС Відділу 422-го ім. Симона
Петлюри в Філадельфії, Па.,
померла 10-го червня 1988
року на 81-му році життя. Нар.
1907 року в Україні. Членом
УНС стала 1965 року. Залиши-
ла у смутку мужа, доньку з
родиною та близьку і дальшу
родину. Похорон відбувся 14-
го червня 1988 року на цвинтарі
св. Марії на Факс Чейсі у
Філадельфії, Па.

Вічна їй Пам'ять!

Василь Євтушенко, секр.

АННА ШЕВЦІВ, член УНС
Відділу 116-го Т-ва "Вільні
Козаки" в Трентоні, Н.Дж., по-
мерла 29-го червня 1988 року
на 90-му році життя. Нар. 1897
року в Зах. Україні. Членом
УНС стала 1924 року. Залиши-
ла у смутку три доньки: Ольгу,
Марію і Стефанію та близьку і
дальшу родину. Похорон від-
бувся 2-го липня 1988 року на
цвинтарі св. Ядвіги в Трентоні,
Н.Дж.

Вічна їй Пам'ять!

Управа

Управа

ВІДНІШЛИ

● ВІД НАС ●

МАРІЯ НАКОНЕЧНА, член
УНС Відділу 422-го ім. Симона
Петлюри в Філадельфії, Па.,
померла 10-го червня 1988
року на 81-му році життя. Нар.
1907 року в Україні. Членом
УНС стала 1965 року. Залиши-
ла у смутку мужа, доньку з
родиною та близьку і дальшу
родину. Похорон відбувся 14-
го червня 1988 року на цвинтарі
св. Марії на Факс Чейсі у
Філадельфії, Па.

Вічна їй Пам'ять!

Василь Євтушенко, секр.

АННА ШЕВЦІВ, член УНС
Відділу 116-го Т-ва "Вільні
Козаки" в Трентоні, Н.Дж., по-
мерла 29-го червня 1988 року
на 90-му році життя. Нар. 1897
року в Зах. Україні. Членом
УНС стала 1924 року. Залиши-
ла у смутку три доньки: Ольгу,
Марію і Стефанію та близьку і
дальшу родину. Похорон від-
бувся 2-го липня 1988 року на
цвинтарі св. Ядвіги в Трентоні,
Н.Дж.

Вічна їй Пам'ять!

Управа

Управа

ВІДНІШЛИ

● ВІД НАС ●

МАРІЯ НАКОНЕЧНА, член
УНС Відділу 422-го ім. Симона
Петлюри в Філадельфії, Па.,
померла 10-го червня 1988
року на 81-му році життя. Нар.
1907 року в Україні. Членом
УНС стала 1965 року. Залиши-
ла у смутку мужа, доньку з
родиною та близьку і дальшу
родину. Похорон відбувся 14-
го червня 1988 року на цвинтарі
св. Марії на Факс Чейсі у
Філадельфії, Па.

Вічна їй Пам'ять!

Василь Євтушенко, секр.

АННА ШЕВЦІВ, член УНС
Відділу 116-го Т-ва "Вільні
Козаки" в Трентоні, Н.Дж., по-
мерла 29-го червня 1988 року
на 90-му році життя. Нар. 1897
року в Зах. Україні. Членом
УНС стала 1924 року. Залиши-
ла у смутку три доньки: Ольгу,
Марію і Стефанію та близьку і
дальшу родину. Похорон від-
бувся 2-го липня 1988 року на
цвинтарі св. Ядвіги в Трентоні,
Н.Дж.

Вічна їй Пам'ять!

Управа